

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA-4101-22-03/2012

P/12/107

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

lwa@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/12/107 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie przez administrację publiczną w latach 2010–2012 (I półrocze)
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
<i>Kontroler</i>	Marian Mrówka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84259 z 1 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Komenda Powiatowa Policji w Sokołowie Podlaskim (dalej: „KPP”), ulica Wolności 50, 08-300 Sokołów Podlaski (dalej KPP)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Wiesław Nasiłowski, Komendant Powiatowy Policji w Sokołowie Podlaskim (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie

Podstawą pozytywnej oceny było zapewnienie właściwej organizacji służb KPP w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji zadań dotyczących procedury „Niebieskie Karty” oraz przeszkolenie policjantów zajmujących się tą problematyką.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niesporządzenia w czterech przypadkach „Niebieskiej Karty - A” podczas kolejnych interwencji w sprawie przemocy w rodzinie.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym współpraca z innymi instytucjami

Opis stanu
faktycznego

1.1. Dane charakteryzujące działalność KPP w Sierpcu w zakresie objętym kontrolą w poszczególnych okresach zostały ujęte w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	I pół. 2010	2010	I pół. 2011	2011	I pół. 2012
1	Liczba interwencji domowych (ogółem)	365	820	476	975	456
2	Liczba sporządzonych notatek służbowych o przemocy w rodzinie - Niebieskich kart	108	251	163	286	108
3	Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem, w tym:	162	449	255	432	141
	a/ kobiety	106	264	161	276	103
	b/ mężczyźni	18	45	50	76	14
	c/ małoletni do ukończenia 13 lat	26	95	21	44	14
	d/ małoletni do 13 lat do 18 lat	12	45	23	36	10
4	Liczba sprawców przemocy domowej	109	253	163	286	109
5	Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych	61	134	66	128	73
	a/ liczba zażaleń na decyzję o zatrzymaniu	0	0	0	0	0
6	Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	88	193	112	194	77
	a/ doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień	0	0	0	0	0
	b/ doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	61	134	66	128	67
7	Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej, ogółem w tym:	1	5	3	4	0
	a/ pokrzywdzonym	0	0	3	4	0
	b/ sprawcy	1	5	0	0	0
8	Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej	0	0	1	0	0
9	Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy domowej, w których była prowadzona procedura "Niebieska karta" (z art. 207 k.k.)					
	a/ wszczętych	23	45	18	38	36
	b/ stwierdzonych	14	36	16	30	38
	c/ zakończonych	19	42	16	32	36
10	Liczba informacji przesłanych do	73	212	59	144	108
	a/ ośrodków pomocy społecznej	50	131	43	64	108
	b/ gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	23	71	13	32	0
	c/ organizacji pozarządowych (wykonujących zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego)	0	0	0	0	0
	d/ innych (placówki opiekuńczo-wychowawcze, specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie)	0	10	3	48	0

(dowód: akta kontroli str. 4)

Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”² w I półroczu 2012 r. wyniosła 108 i w porównaniu do analogicznego okresu 2010 r. nie zmieniła się, a w porównaniu do I półrocza 2011 r. zmniejszyła się o 55. Liczba interwencji domowych w I półroczu 2012 r. wyniosła 456 i była większa o 91 niż w I półroczu 2010 r., a mniejsza o 20 interwencji niż w I półroczu 2011 r.

Koordynator procedury Niebieskie Karty w KPP wyjaśnił, że zmniejszenie liczby sporządzonych NK wynika m.in. ze spadku liczby interwencji domowych: z 476 w I półroczu 2011 r. do 456 w I półroczu 2012 r. Z wyjaśnienia wynika, że nowy formularz NK jest niefunkcjonalny w odniesieniu do zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy policji w trakcie podejmowania czynności służbowych. Policjanci wykonujący czynności na miejscu interwencji mają przede wszystkim udzielić pomocy osobom dotkniętym przemocą i często muszą izolować sprawcę stosując wobec niego środki przymusu bezpośredniego. Wypełnianie nowego obszernego formularza NK na miejscu interwencji niepotrzebnie wydłuża czynności i nie przyczynia się do szybkiej izolacji sprawcy przemocy. Informacje zawarte w formularzu NK, w ocenie Koordynatora, w dużej części mogłyby być zebrane na posiedzeniu grupy roboczej z udziałem osoby dotkniętej przemocą. W aktualnym formularzu brak rubryki do wpisania daty urodzenia osoby dotkniętej przemocą, a dane te wymagane są w policyjnych systemach informatycznych.

(dowód: akta kontroli str. 6-7)

Dzielnicy Zespołu Dzielnicowych w KPP w złożonym wyjaśnieniu podał, że po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”³, nie stwierdził spadku ani też wzrostu ujawnianych zdarzeń związanych z przemocą w rodzinie. Wynika to z faktu, że przemoc zachodzi przeważnie w tych samych rodzinach. W jego ocenie formularz NK jest zbyt pracochłonny i często nie ma możliwości jego wypełnienia na miejscu zdarzenia. W formularzu brak rubryki do wpisania numeru PESEL oraz stanu trzeźwości stron bez poddania ich badaniom.

(dowód: akta kontroli str. 9)

Komendant Powiatowy Policji w złożonym wyjaśnieniu potwierdził, że nowy formularz NK jest zbyt obszerny, a jego wypełnienie czasochłonne, zwłaszcza że policjanci na miejscu zdarzenia muszą przede wszystkim udzielić pomocy ofiarom przemocy i odizolować sprawcę zdarzenia.

(dowód: akta kontroli str. 10-11)

Sprawozdania półroczne i roczne z przeprowadzonych interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie, w tym dotyczące procedury NK, sporządzane były zgodnie z prowadzoną w KPP ewidencją i przekazywane do Komendy Wojewódzkiej Policji w terminie do 10 lipca i 10 stycznia, stosownie do wymogów określonych przez Komendanta Głównego Policji w zarządzeniach Nr 254 z dnia 15 marca 2010 r.⁴ i Nr 1147 z dnia 22 września 2011 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji⁵.

(dowód: akta kontroli str. 12-19)

1.2. W Regulaminie KPP z 3 czerwca 2009 r.⁶, zadania w zakresie patologii społecznych i przemocy w rodzinie oraz nadzór nad prawidłową realizacją zadań dotyczących procedury „Niebieskie Karty” zostały przypisane do Wydziału Prewencji. Naczelnik Wydziału Prewencji powierzył ich realizację policjantowi zatrudnionemu na stanowisku asystenta ds. nieletnich i patologii i określił zakres

² Dalej: NK.

³ Dz.U. Nr 209, poz. 1245

⁴ Dz.Urz. KGP Nr 4, poz. 13 ze zm.

⁵ Dz.Urz. KGP Nr 8, poz. 57.

⁶ Ostatnia zmiana: 7 października 2011 r.

czynności i obowiązków związanych z realizacją tych zadań⁷. Po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „NK” asystent ds. nieletnich i patologii w KPP i czterech dzielnicowych weszło w skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego przez Burmistrza Miasta Sokołów Podlaski, natomiast w skład ośmiu zespołów interdyscyplinarnych utworzonych przez wójtów gmin powiatu sokołowskiego⁸ powołano po jednej osobie (dzielnicowy lub inny pracownik Posterunku Policji).

(dowód: akta kontroli str. 45-81)

Z informacji uzyskanych z Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim oraz ośmiu Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej wynika, że współpraca z KPP w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie polega na wzajemnej wymianie informacji oraz wspólnych wizytach i monitorowaniu środowisk dotkniętych przemocą. W przypadku przemocy spowodowanej alkoholizmem w rodzinie kierowane były wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych⁹ o zbadanie sprawy i ewentualne złożenie wniosku do sądu o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe sprawcy przemocy. Ponadto organizowane były kampanie antyprzemocowe, np.: „Postaw na rodzinę”, a w szkołach warsztaty profilaktyczne dla uczniów. Odbывały się również szkolenia z procedury NK dla członków GKRPA, członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz nauczycieli szkół gminnych. Wszystkie Niebieskie Karty które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego zostały sporządzone przez policjantów z KPP w Sokołowie Podlaskim. Po powołaniu zespołów interdyscyplinarnych członkowie grup roboczych wraz z dzielnicowym monitorują rodziny, w których stosowana jest przemoc. Osoby dotknięte przemocą uczestniczyły w spotkaniach z członkami zespołów interdyscyplinarnych, GKRPA i pracownikami socjalnymi.

(dowód: akta kontroli str. 309-321)

W ramach współpracy w realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie KPP stosowała „Procedury współpracy służby kuratorskiej oraz funkcjonariuszy policji w stosunku do osób, wobec których wykonywane jest orzeczenie sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej” z 29 listopada 2010 r. ustalone przez Ministra Sprawiedliwości, Komendanta Głównego Policji i Krajową Radę Kuratorów.

(dowód: akta kontroli str.83-85)

1.3. Realizacja zadań KPP w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie była w badanym okresie kontrolowana przez inne podmioty oraz nie formułowano wniosków w odniesieniu do tego obszaru.

(dowód: akta kontroli str. 415)

Zgodnie z zarządzeniem Komendanta Głównego Policji Nr 162 z 18 lutego 2008 r. w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”¹⁰, a od 15 grudnia 2011 r. z wytycznymi Komendanta Głównego Policji Nr 2 z 7 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu postępowania policjantów podczas realizacji procedury „Niebieskie Karty”¹¹, nadzór nad realizacją działań Policji podejmowanych w ramach procedury NK sprawuje kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub wyznaczona przez niego osoba. W KPP w Sokołowie Podlaskim nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik Wydziału Prewencji.

(dowód: akta kontroli str. 58-81 i 92-95)

⁷ Karta opisu stanowiska z 8 kwietnia 2011 r.

⁸ Bielany, Ceranów, Sokołów Podlaski, Kosów Lacki, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sterdyń.

⁹ Dalej: GKRPA.

¹⁰ Dz.Urz. KGP Nr 4, poz. 30. Zwane dalej zarządzeniem KGP Nr 162.

¹¹ Dz.Urz. KGP Nr 10, poz. 77. Zwane dalej wytycznymi KGP Nr 2.

1.4. KPP zorganizowała szkolenia funkcjonariuszy służby prewencyjnej oraz dzielnicowych w zakresie realizacji procedur określonych w rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, w zarządzeniu KGP Nr 162 oraz wytycznych Nr 2. W latach 2010–2012 (I półrocze) szkoleniem w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie objęto wszystkich policjantów zajmujących się tą problematyką. Szkolenia przeprowadzano w następujących terminach:

- 18-19 listopada 2010 r., w którym uczestniczyło 38 policjantów i dotyczyło nowych uregulowań, w związku ze zmianą ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie¹²,
- 29 czerwca 2011 r., w którym uczestniczyło 33 policjantów i dotyczyło dwóch procedur: „Niebieskie Karty” oraz postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie,
- 15-16 listopada 2011 r., w którym uczestniczyło 51 policjantów i 19-20 września 2012 r., w którym uczestniczyło 38 policjantów i oba dotyczyły procedury „Niebieskie Karty”.

(dowód: akta kontroli str. 414-415)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹³ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym postępowanie wobec osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą w KPP obowiązywały następujące systemy ewidencji zdarzeń dotyczących problematyki NK: Krajowy System Informacji Policji (KSIP), Elektroniczna Książka Służby Dyżurnego (EKSD) i System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPOL). Systemy te pozwalały na wyszczególnienie danych dotyczących interwencji związanych z przemocą w rodzinie zakończonych sporządzeniem „Niebieskiej Karty”.

(dowód: akta kontroli str. 100-134)

Według danych ewidencji KSIP liczba sporządzonych NK w miesiącach: kwiecień i grudzień 2010–2011 r. oraz marzec 2012 r. wynosiła odpowiednio: w 2010 r. – 24 i 14, w 2011 r. – 32 i 22 a w marcu 2012 r. – 19.

(dowód: akta kontroli str. 135-223)

2.2. W okresie objętym kontrolą do KPP nie wpłynęły pisma z placówek oświatowych i placówek służby zdrowia dotyczące sygnałów o występowaniu przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str. 415)

2.3. W wyniku szczegółowej analizy dokumentacji dotyczącej 25 stwierdzonych przypadków stosowania przemocy w rodzinie przed 17 października 2011 r. ustalono, że:

a) Czynności policjantów dotyczące interwencji związanych z przemocą w rodzinie udokumentowane zostały w notatnikach służbowych oraz na formularzach „Niebieska Karta - A”. Ww. Karty zostały przekazane dyżurnemu KPP, zgodnie z § 6 ust. 1 zarządzenia KGP nr 162.

¹² Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.

¹³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

(dowód: akta kontroli str. 297-308, 261-296, 415-432)

b) We wszystkich kontrolowanych sprawach dyżurni wykonali czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym m.in. wprowadzili je do ewidencji i przekazali dzielnicowym zgodnie z § 6 ust. 2 zarządzenia KGP nr 162.

(dowód: akta kontroli str. 231-296)

c) Teczki „Przemoc w rodzinie” zawierały dokumenty sporządzone w ramach procedury NK, a działania policji zostały prawidłowo udokumentowane.

W analizowanym obszarze stwierdzono, że:

- we wszystkich sprawach dzielnicowi dokonali opisu sytuacji rodzinnej (w tym materialnej) rodziny dotkniętej przemocą, ustalając ogólnie poziom dochodów rodziny oraz jej warunki mieszkaniowe,
- skierowano pisma do właściwych ośrodków pomocy społecznej wraz z wnioskami o zainteresowanie się sytuacją we wskazanych rodzinach i udzielenie jej pomocy w niezbędnym zakresie,
- w 14 przypadkach przekazano pisemne informacje do właściwych komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych o wszczęcie postępowania w sprawie skierowania sprawcy na leczenie odwykowe,
- w jednej sprawie¹⁴ 28 października 2010 r. skierowano sprawę do Sądu Rejonowego o ustanowienie kuratora,
- dzielnicowi nawiązali bezpośredni kontakt z rodziną, wobec której wszczęto procedurę NK, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania „Karty – A”,
- zrealizowano oraz udokumentowano obowiązek przeprowadzania w okresach nie rzadziej niż raz w miesiącu wizyt w rodzinach dotkniętych przemocą (251) w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników oraz zachowania sprawcy,
- we wszystkich sprawach udokumentowano przeprowadzenie rozmowy profilaktycznej ze sprawcą przemocy oraz zamieszczono pisemne pouczenia sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej oraz obowiązkach i sankcjach określonych przepisami Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego,
- po wizytach sprawdzających stan bezpieczeństwa domowników oraz stwierdzeniu ustania przesłanek uzasadniających dalsze prowadzenie procedury NK, sporządzono notatki urzędowe o zakończeniu prowadzenia teczek zagadnieniowej.

(dowód: akta kontroli str. 231-296, 415-432)

d) Spośród objętych kontrolą 25 spraw, w 24 przypadkach postępowania dotyczące przemocy w rodzinie zostały zakończone. W jednej sprawie¹⁵ nie zakończono NK – w wyniku skierowanego 29 grudnia 2011 r. aktu oskarżenia z art. 207 § 1 kk Sąd Rejonowy warunkowo umorzył postępowanie na okres próby 2 lat i ustanowił dozór kuratora.

(dowód: akta kontroli str. 415-432, 431)

e) W sprawach, w których dzielnicowi skierowali pisma do ośrodków pomocy społecznej lub innych podmiotów realizujących te zadania, jednostki te nie udzielały informacji o działaniach podjętych wobec rodzin dotkniętych przemocą i sytuacji w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str.415-421)

f) W badanych 25 sprawach wobec sprawców przemocy podjęto następujące działania zapobiegawcze:

- we wszystkich przypadkach przeprowadzono rozmowy profilaktyczne i udzielono pouczeń o skutkach prawnych przemocy,

¹⁴ RTJ -346/10

¹⁵ RTJ - 325/11

- spośród 19 nietrzeźwych, w 11 przypadkach doprowadzono sprawcę do izby wytrzeźwień,
- w czterech przypadkach sprawcy zostali skazani prawomocnymi wyrokami Sądu z art. 207 § 1 kk, z czego w jednym przypadku sprawca odbywa wyrok w zakładzie karnym, a w trzech przypadkach sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary na okres próby i ustanowił dozór kuratora,
- w 10 przypadkach w zdarzeniach uczestniczyły małoletnie dzieci, w związku z czym powiadomiona została Sekcja Prewencji KPP.

(dowód: akta kontroli str. 415-432)

g) Czas trwania procedur NK w badanych sprawach kształtował się od 38 dni¹⁶ do 557 dni¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 415-432)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W czterech przypadkach¹⁸ w czasie trwania procedury NK podczas kolejnych interwencji w rodzinie policjanci nie wypełnili formularza NK-A, a tylko sporządzili notatki służbowe z interwencji, co było niezgodne z § 4 ust. 2 zarządzenia KGP Nr 162.

(dowód: akta kontroli str. 323-326)

Policjanci przeprowadzający interwencje wyjaśnili, że niewypełnienie formularza NK-A wynikało z błędnej interpretacji zdarzenia.

(dowód: akta kontroli str. 327-334)

Opis stanu
faktycznego

2.4. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej 25 przypadków stosowania przemocy w rodzinie po 17 października 2011 r. stwierdzono, że:

a) We wszystkich sprawach funkcjonariusze policji zrealizowali obowiązki określone w § 13 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, a także wytycznych Nr 2 KGP i udokumentowali podjęte czynności w notatkach służbowych. We wszystkich przypadkach wypełnili formularze „NK – A”.

b) Funkcjonariusze KPP powołani w skład zespołów interdyscyplinarnych brali udział w posiedzeniach tych zespołów i grup roboczych w Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim oraz gminnych ośrodkach pomocy społecznej. Według informacji Koordynatora NK w KPP, w ramach współpracy z innymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dzielnicowi uczestniczyli wspólnie z pracownikami socjalnymi w wizytowaniu rodzin dotkniętych przemocą, a ponadto w przypadku rodzin, w których występował problem alkoholowy, kierowali wnioski do gminnych komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

(dowód: akta kontroli str. 229-230)

c) W sprawach objętych badaniem przeprowadzane były nie rzadziej niż raz w miesiącu wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa domowników oraz zachowania się sprawcy przemocy, a pierwsze wizyty dzielnicowego w rodzinie odbyły się w terminie od 1 do 20 dni po wszczęciu procedury „NK”.

d) W wyniku współpracy KPP z Sądem i Prokuraturą Rejonową w Sokołowie Podlaskim, w okresie od 17 października 2011 r. do 30 czerwca 2012 r. wobec sprawców przemocy, w sprawach objętych badaniem, podjęto następujące działania zapobiegawcze:

¹⁶ Sprawa RTJ-259/11

¹⁷ Sprawa RTJ-352/10

¹⁸ Dotyczy spraw: RTJ-275/10, RTJ-289/10, RTJ-379/10 i RTJ-154/11.

- trzech sprawców zostało skazanych prawomocnymi wyrokami sądu z art. 207 § 1 kk i objęci zostali nadzorem kuratora sądowego¹⁹,
- w jednym przypadku sąd zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

(dowód: akta kontroli str.429-432)

e) W 16 sprawach wszczęte procedury NK nie zostały jeszcze zakończone.

Czas trwania procedur NK w sprawach zakończonych był krótszy, niż procedur prowadzonych przed 17 października 2011 r. i wynosił od 11 dni²⁰ do 128 dni²¹.

Według stanu na 12 listopada 2012 r. pod opieką dzielnicowych pozostawało 89 rodzin objętych procedurą NK.

(dowód: akta kontroli str.424-428)

Komendant Powiatowej Policji w wyjaśnieniu dotyczącym działań policji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie stwierdził, że powołanie Zespołów Interdyscyplinarnych spowodowało większe zaangażowanie w sprawy dotyczące przemocy domowej innych instytucji, np. ośrodków pomocy społecznych. W skład zespołów interdyscyplinarnych wchodzi osoby z różnych instytucji, a wcześniej duża część tych obowiązków spoczywała na dzielnicowych, którzy wizytowali rodziny, w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy. Obecnie dzielnicowy ma możliwość uzyskania pomocy, skonsultowania, uzyskania porady na posiedzeniu grupy w ramach bezpośredniej rozmowy, a jednocześnie decyzje dotyczące danej rodziny podejmuje zespół. Opóźnienie w wydaniu rozporządzenia nie wpłynęło na działania dotyczące problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ale zapisy rozporządzenia i wytycznych nr 2 KGP – w ocenie Komendanta – w wielu miejscach są nieprecyzyjne i zbyt ogólne. Zarządzenie nr 162 KGP jasno określało rolę policji w realizacji tych zadań, natomiast w tej chwili tego brak. Komendant, wskazując na nierównomierne zaangażowanie wszystkich podmiotów wchodzących w skład zespołów interdyscyplinarnych jednocześnie dobrze ocenił współpracę policji z pomocą społeczną. Zdaniem Komendanta, skuteczność działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie można by poprawić poprzez zwiększenie zaangażowania sądu (np. wprowadzenie dyżurów telefonicznych) oraz przedstawicieli władz samorządowych i pomocy społecznej w dni wolne od pracy i w godzinach od 16⁰⁰ do 8⁰⁰.

(dowód: akta kontroli str. 405-407)

Z wyjaśnień dwóch dzielnicowych wynika, że uregulowania prawne zapewniają wystarczające warunki do prowadzenia skutecznej działalności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a wprowadzone w 2010 r. zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie przyniosły znaczących zmian przy wykonywaniu tych czynności przez dzielnicowych. Obecnie znaczącą zmianą jest fakt, że nie tylko policja zajmuje się tym problemem. Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie układa się dobrze. Działalność zespołów interdyscyplinarnych powoduje większą mobilizację sprawców przemocy do zaprzestania jej stosowania, a tym samym skraca znacząco czas prowadzenia procedury NK i teczek dotyczących przemocy w rodzinie. Zasoby kadrowe, finansowe i lokalowe pozwalają na skuteczne realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W ocenie dzielnicowych, aby skuteczniej działać na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, należałoby zwiększyć skuteczność przy kierowaniu osób stosujących przemoc w rodzinie

¹⁹ RTJ-310/11, RTJ-325/11, RTJ-397/10

²⁰ RTJ-285/12

²¹ RTJ-262/12

i nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe, a przy długotrwałym stosowaniu przemocy – bardziej rygorystyczne karanie sprawców m. in. poprzez zakaz zbliżania do osób, wobec których stosuje przemoc, natomiast przy znęcaniu się nad członkami rodziny – stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i surowszych wyroków skazujących sprawców przemocy.

(dowód: akta kontroli str. 408-413)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność KPP w badanym obszarze.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²², kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 17 grudnia 2012 r.

Kontroler
Marian Mrówka
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Wicedyrektor
Mirosław Hamera

.....
podpis

.....
podpis

²² Dz.U. z 2012 r., poz.82